

М.В. Рета, кандидат економічних наук, доцент кафедри економічного аналізу та обліку, м. Харків, НТУ «ХПІ»

М. Луцицька, магістр, м. Харків, НТУ «ХПІ»

ОСОБЛИВОСТІ ОПОДАТКУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ МАЛОГО БІЗНЕСУ

Для подальшого розвитку української економіки важливим є напрям становлення сектору малого бізнесу. Малий бізнес є невід'ємним елементом конкурентного механізму. Він забезпечує гнучкість ринковій економіці, мобілізує виробничі і фінансові ресурси населення, здійснює структурну перебудову економіки, забезпечує насичення ринку споживчими товарами та послугами, вирішує проблему зайнятості населення.

Функціонування малого бізнесу значно відрізняється від інших за розмірами підприємницьких структур. Ці відмінності проявляються у кількісних ознаках (невелика кількість працівників та сума виручки від реалізації), та якісних (відрізняються різним поглядом на організацію виробничого процесу, систему управління, впливу на зміни зовнішніх економічних, соціальних та політичних факторів).

Одним із напрямків стимулювання розвитку малого підприємництва в Україні є вдосконалення спрощеної системи оподаткування та звітності.

Основна ідея спрощеної системи оподаткування обліку і звітності це заміна низки податків на один податок, що обраховується за спрощеними правилами, тобто на «єдиний податок»

Застосування спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності надає суб'єкту малого підприємництва низку переваг: спрощення процедури і порядку реєстрації платника податку; значно спрощуються розрахунки, пов'язані з визначенням сум податків; замість різноманітних форм податкової звітності за податками та зборами, які заміщуються єдиним податком, заповнюється одна форма звітності; [2] для III та IV груп суб'єктів спрощеної системи оподаткування за умови сплати ПДВ ставка податку знижується з

5% до 3%, що «нівелює» наявність елементу подвійного оподаткування, оскільки податок нараховується з суми виторгу, що включає ПДВ. [3]

Поряд з перевагами існують і недоліки спрощеної системи оподаткування та звітності, зокрема це обмеження кількості працівників, що заважає збільшенню рівня зайнятості; необхідність внесення авансового платежу за єдиним податком, адже при його внесенні ще не відомо, чи отримає підприємець очікуваний дохід; обмеження видів діяльності за яких можна перейти на спрощену систему оподаткування та інше.

Отже, спрощена система оподаткування в Україні має свої переваги та недоліки. Для покращення стану податкової системи доцільно використати світовий досвід оподаткування малих підприємств. Серед пільг, що надаються малим підприємствам у країнах з розвинутою економікою можна виділити наступні: застосування знижених податкових ставок на прибуток малих підприємств; не оподатковування реінвестованого прибутку; диференційований підхід до застосування податку на прибуток, податку на додану вартість, прибуткового податку; створення мінімального резерву, який не оподатковується.

Список літератури: 1. Чалий О.І., Лук'яненко К.В. Удосконалення соціально-трудових відносин у сфері малого підприємництва в Україні // Вісник Придніпровської державної академії будівництва та архітектури. – Дніпропетровськ : ПДАБА, 2010. – № 4 – 5. – С. 76 – 81. 2. Коваленко Г.М. Вдосконалення оподаткування малого бізнесу: дисс. канд. екон. наук: спец. 08.04.01 – Черкаський державний технологічний університет – 2008. – 23 с. 3. Турко М.О. Особливості оподаткування фізичних і юридичних осіб// Економічний простір - №58 – 2012 – С. 137